

ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ 2019

УВЕА

УКРАЇНЬКА
ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНА
АСОЦІАЦІЯ

ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ 2019 ОГЛЯД РИНКУ

Огляд підготовлений Громадською Спілкою «Українська вітроенергетична асоціація» (УВЕА) у співпраці з юридичною фірмою SAYENKO KHARENKO.

У даному Огляді використано інформацію Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг, Міністерства енергетики та захисту довкілля України, Державного підприємства «Гарантований покупець», НЕК «Укренерго», компаній – членів УВЕА та ТОВ «Українське вітроенергетичне агентство».

Автори:

Галина Шмідт, член Правління УВЕА, керівник міжнародного департаменту ТОВ «Українське вітроенергетичне агентство»

Андрій Конеченков, Голова Правління УВЕА, директор ТОВ «Українське вітроенергетичне агентство»

Марина Гріцишина, член Правління УВЕА, радник юридичної фірми SAYENKO KHARENKO (www.sk.ua)

Максим Сисоєв, член Правління УВЕА, радник міжнародної юридичної фірми Dentons (www.dentons.com)

Катерина Книш, керівник аналітичного департаменту, ТОВ «Українське вітроенергетичне агентство»

Микола Савчук, член Правління УВЕА, генеральний директор-власник компанії ГРЕСА-ГРУПП (www.ggc.com.ua)

© 2020

© ГС «Українська вітроенергетична асоціація»

© ТОВ «Українське вітроенергетичне агентство»

Дата публікації: лютий 2020

тел. +380 (44) 223 29 96

ел.пошта: uwea@i.ua

www.uwea.com.ua

1.12. ПРОГНОЗ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ

Для виконання Рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства «Про впровадження Директиви 2009/28/ЕС і внесення змін до Статті 20 Договору про заснування Енергетичного Співтовариства», згідно з яким встановлюються обов'язкові національні цілі у сфері відновлюваної енергетики, Україна взяла на себе зобов'язання до 2020 року досягти рівня 11% енергії, виробленої з ВДЕ, в загальному кінцевому енергоспоживанні країни.

У зв'язку з цим, Кабінет Міністрів України затвердив Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року (НПДВЕ). Цим планом було передбачено збільшення встановлених

електроенергетичних потужностей відновлюваної енергетики до 10 900 МВт (з урахуванням ГЕС) та доведення виробництва «зеленої» електроенергії до 26 млрд кВт·год у 2020 році.

У 2017 році була ухвалена Енергетична стратегія України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», яка визначила стратегічні орієнтири розвитку паливно-енергетичного комплексу України на період до 2035 року. Дана Енергостратегія прогнозує зростання частки ВДЕ до 2025 року до рівня 12% від загального первинного енергопостачання, а до 2035 року – до рівня 25%.

Рисунок 1.12.1. Розвиток ВДЕ до 2035 року. Стан і перспективи

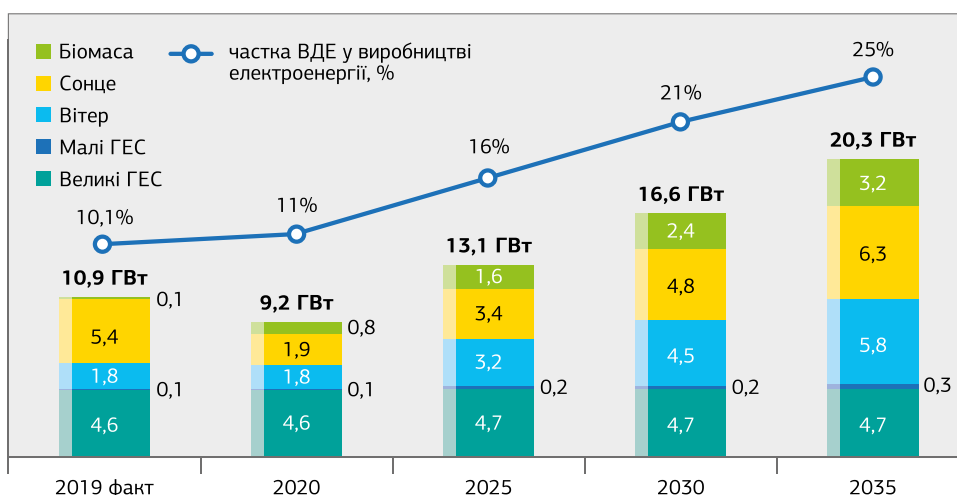
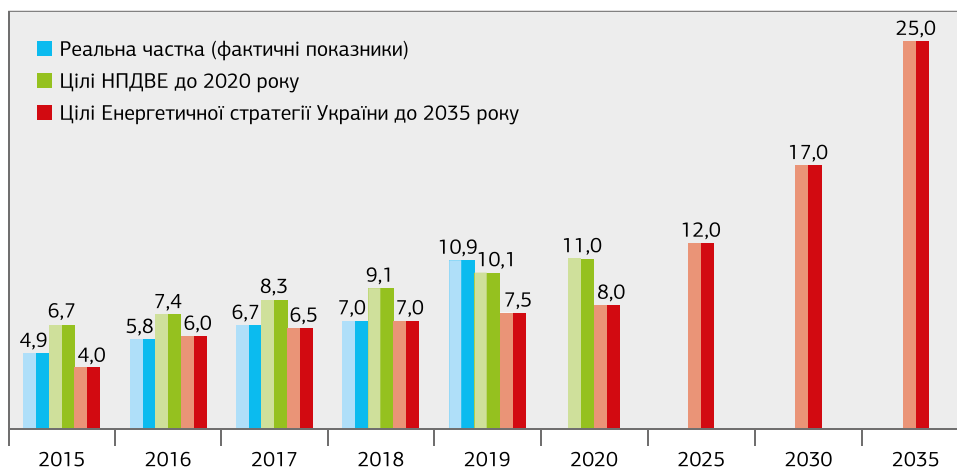

Рисунок 1.12.2. Загальна частка ВДЕ в енергобалансі України до 2035 року. Стан і перспективи, %.

Діюча в Україні державна підтримка ВДЕ сприяє стрімкому розвитку відновлюваних джерел енергії. Проте необхідно зауважити, що високі кредитні ставки через великі політичні та економічні ризики країни, суттєво нівелюють достатньо великий розмір «зеленого» тарифу в Україні у порівнянні з іншими країнами Європи. Крім того, незважаючи на офіційні заяви з підтримки ВДЕ, політика уряду свідчить, що для українських чиновників пріоритетнішими є інші види генерації, зокрема атомна.

Невизначеність із вирішенням проблеми дефіциту ДП «Гарантований покупець» та оновленням системи підтримки розвитку ВДЕ в Україні, негативно впливає на темпи розвитку галузі. Згідно з опитуванням компаній, які працюють на ринку ВДЕ України, проведеного експертами УВЕА, протягом 2020 року очікується зниження темпів росту вітроенергетичних потужностей з введенням в експлуатацію всього близько 450 МВт нових потужностей (після рекордних 637 МВт у 2019 році).

За прогнозом УВЕА, до кінця 2020 року сумарна встановлена потужність вітроенергетичних станцій, розташованих на материковій частині України, може досягти **1600 МВт**.

На початку вересня 2018 року, норвезька компанія NBT, один із найбільших розробників вітроенергетичних проєктів в Україні, підписала ЕРС-контракт щодо реалізації проєкту **Сиваської вітроелектро-станції** вздовж північного берега озера Сиваш в Херсонській області. Сиваська ВЕС загальною потужністю 250 МВт складатиметься з 63 вітрових турбін, введення в експлуатацію яких очікується в другій половині 2020 року. Сума капітальних витрат на будівництво даного проєкту, яке здійснює китайська компанія Powerchina Fujian Electric Power Engineering, складає 380 млн євро. Договір про фінансування проєкту був підписаний компаніями NBT, Total Eren та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) на престижному Світовому Економічному Форумі, що пройшов у м. Давос

в січні 2019 року. Передбачається, що після реалізації даного проєкту, Сиваська ВЕС буде однією із найбільших вітроелектростанцій України при щорічному генеруванні до 850 ГВт «чистої» енергії, достатньої для забезпечення потреб близько 100 000 домашніх господарств.

2008 року в Приазовському та Мелітопольському районах Запорізької області почалась реалізація проєкту **Запорізької вітрової електростанції** загальною встановленою потужністю 500 МВт, яка складатиметься з 167 вітрових турбін. На момент написання даного Огляду, проєкт ВЕС, який впроваджує ТОВ «ЮроКейп Юкрейн 1», знаходиться на активній стадії будівництва I-ої черги, яке зокрема передбачає: встановлення 27 вітрових турбін (*перші комплекти яких вже доставлено на територію України*), будівництво власної підстанції та прокладання високовольтних ліній електропередачі, загальною напругою 330 кВ. Кредитування будівництва I-ої черги ВЕС, загальною потужністю 98 МВт, передбачено Корпорацією приватних закордонних інвестицій («ОПІС»), а введення в експлуатацію першої черги Запорізької ВЕС очікується у 2020 році.

Продовжиться також будівництво та подальше розширення вітропарку у Миколаївській області на **Ольвійській ВЕС**, девелопером якого є УК «Вітряні парки України». На 2020 рік компанією заплановано встановлення вітротурбін українського виробництва загальною потужністю близько 30-40 МВт, при відповідній одиничній потужності у 4,8 МВт. Компанія також продовжить розширення **Краматорської ВЕС** у Донецькій області, де, протягом цього ж року, заплановано встановити українських вітротурбін загальною потужністю до 25 МВт, з відповідною одиничною потужністю у 4,8 МВт.

У 2020 році очікується введення в експлуатацію в Білгород-Дністровському районі Одеської області компаніями VR Capital та Ukraine Power Resources першої черги **Дністровської вітроелектростанції** загальною встановленою потужністю 40 МВт. В рамках будівництва першої черги планується встановлення 10 вітрогенераторів GE потужністю 4,0 МВт кожна, а на 2021 рік передбачено розширення даного проєкту на додаткові 60 МВт.

ТОВ «Южне Енерджи» у 2020 році має намір побудувати в Лиманському районі Одеської області **першу чергу вітрової електростанції загальною встановленою потужністю 76,5 МВт**. Перша черга ВЕС – 27 МВт складатиметься з 6 турбін, інфраструктури та ЛЕП, які будуть встановлені на території Сичавської, Любопільської та Визирської сільських рад за межами населених пунктів. Власником проєкту є китайська компанія China Longyuan Power Group Corporation Ltd, яка є найбільшим в Китаї оператором вітропарків з встановленою потужністю 19 ГВт станом на перше півріччя 2019 року, що становить 9,9% від загальнонаціональної потужності вітрової енергетики в Китаї. Даний проєкт знаходиться на початковій стадії будівництва, яке передбачає встановлення 17 сучасних вітротурбін одиничною потужністю 4,5 МВт, будівництво власної підстанції та прокладання високовольтних ліній електропередачі загальною напругою 110 кВ. Введення в експлуатацію всієї ВЕС очікується в 2021 році.

Особливої уваги заслуговує **проєкт будівництва вітрового парку в Нікольському та Мангушському районах Донецької області, встановленою потужністю 800 МВт**, девелопером якого є ТОВ «ВІНД ФАРМ».

Цей проєкт передбачає організацію виробництва компонентів вітрових турбін в Україні, тобто створення виробничого ланцюга, який включатиме гірничо-видобувну галузь, металургію, машинобудівництво, транспортну та будівельну галузь, а також енергетику. При цьому, виробництво ВЕУ не обмежуватиметься лише потребою вітрового парку ТОВ «ВІНД ФАРМ». Передбачається створення саме експортної галузі, яка буде працювати не тільки на внутрішній, а й на зовнішній ринки. Цей напрямок важливий для України, адже створює валютну виручку, додаткові податки, робочі місця та надходження до фондів соціального страхування й пенсійного фонду.

ТОВ «ВІНД ФАРМ» вже заручилося потенційною підтримкою одного з провідних світових виробників вітрових ВЕУ, який розглядає можливість створення виробничого підприємства в Донецькій області на базі одного із існуючих підприємств машинобудівної галузі. Наразі значні обсяги обладнання для вітроенергетичної галузі виробляються в Китаї, а використовуються в країнах Західної Європи. З цієї перспективи Україна займає вигідне географічне положення між Китаєм та Західною Європою, завдяки чому обладнання, що буде вироблено в Україні, матиме конкурентну ціну через меншу вартість транспортування, що забезпечить постійний попит та завантаження виробництва.

Унікальність проєкту полягає в тому, що ТОВ «ВІНД ФАРМ» передбачає продаж виробленої електроенергії на ринку електричної енергії на загальних умовах, без «зеленого» тарифу, що сприятиме підвищенню ліквідності ринку електричної енергії та зменшенню ціни на електричну енергію.

Для залучення інвестицій, економіка такого проєкту може виявитись недостатньо привабливою, тому Компанія розраховує на отримання надбавки до ринкової ціни за використання обладнання українського виробництва, що має бути передбачено законодавством з урахуванням обсягів додаткових надходжень до бюджету. Перевага, зокрема від даного проєкту, для України полягає в тому, що створена експортна галузь дає джерело фінансування такої надбавки через додаткові податки, що сплачуватимуться в декількох галузях української промисловості.

Новий підхід ТОВ «ВІНД ФАРМ» демонструє новий напрямок фінансування проєктів через створення додаткових надходжень до державного бюджету та дає надію на подальший розвиток всієї галузі. Адже за масштабним проєктом, який прокладає шлях, слідуватимуть інші.

Загалом, станом на 31 грудня 2019 року ДП «Гарантований покупець» укладено pre-PPA на 5,6 ГВт вітроенергетичних проєктів.

В найближчі два роки УВЕА очікує зростання вітроенергетичних потужностей в першу чергу, в таких областях України як: Запорізька, Миколаївська, Одеська, Донецька, Івано-Франківська, Житомирська та Рівненська.